

ایران نما

کشور ایران، با تاریخی ده هزار ساله، در جنوب غربی آسیا و در منطقه خاور میانه، با وسعتی حدود ۱۶۴۸۱۹۵ کیلومتر مربع، واقع شده است که از لحاظ مساحتی جزو هجدهمین کشور جهان محسوب می شود. این کشور از شمال به ارمنستان، آذربایجان و ترکمنستان، از شرق به افغانستان و پاکستان، از غرب به ترکیه و عراق و از جنوب به خلیج فارس و دریای عمان محدود می شود.

پایتخت کشور ایران، تهران است که بزرگترین شهر ایران نیز به شمار می آید. براساس آخرین تقسیمات کشوری، این کشور دارای ۳۱ استان و ۲۶۸ شهرستان می باشد.

کشور ایران همانند سایر کشورهای جهان دارای زبان و دین رسمی، پرچم، تقویم و واحد پول مستقلی است. به طوری که زبان رسمی در ایران فارسی و دین رسمی این کشور اسلام است.

در ایران جهت رانندگی راست است و ولتاژ برق مصرفی خانگی 220^+ برای دستگاه های برقی خانگی در نظر گرفته شده است.

پیش شماره تلفن در کشور ایران ۰۰۹۸ و دامنه اینترنتی آن . است.

همچنین نشانی درگاه ملی کشور ایران در فضای مجازی که از آن به عنوان «درگاه خدمات الکترونیکی ایران» یاد می شود . است.

تاریخ :

کشور ایران، یکی از قدیمی ترین کانون های شکل گیری تمدن در دنیا محسوب می شود و با داشتن بیش از ۹ هزار سال قدمت، در زمرة کشورهایی با تاریخ کهن قرار دارد. تاریخ اسکان بشر در فلات ایران به دوره نوسنگی بازمی گردد و قدیمی ترین کانون های سکونت بشر در ایران، در مجاورت کوه های زاگرس و البرز شکل گرفته است.

مهم ترین کانون های باستانی ایران عبارت از تپه سیلک کاشان، تپه حصار دامغان، تورنگ تپه گرگان، تپه حسنلو در آذربایجان، تپه مارلیک در روobar و هم چنین شوش که در خوزستان است. کاوش های باستان شناسی در این کانون ها، حاکی از وجود آثاری است که قدمت برخی از آنها به هزاره پنجم پیش از میلاد بازمی گردد.

مهاجرت قوم های آریایی به فلات ایران از هزاره دوم پیش از میلاد آغاز شد. از میان قوم آریایی، پارت ها در خراسان، مادها در غرب و پارس ها در جنوب ایران مستقر شدند که در این میان امپراتوری مادها در هگمتانه یا

همدان کنونی پا گرفت

هخامنشیان پس از پیروزی بر مادها و تسخیر پایتخت آنان، نخستین امپراتوری بزرگ ایران را تشکیل دادند. به طوری که حدود متصروفات آنان در زمان داریوش اول (۴۸۵-۵۲۲ ق.م) از جلگه رود سند در مشرق تا مرزهای یونان در مغرب می‌رسید.

بناهای تخت جمشید و پاسارگاد از آثار این دوره اند که جزو بالارزش ترین بناهای باستانی ایران و جاذبه‌های جهانگردی جهان به شمار می‌روند.

پس از انقراض هخامنشیان و به آتش کشیده شدن تخت جمشید توسط اسکندر، سلوکی‌ها به مدت کوتاهی بر ایران تسلط یافتند. در حدود سال ۲۵۰ ق.م پارت‌ها که یکی از قوم‌های سوارکار آریایی بودند از خراسان به سمت غرب و جنوب غربی پیشروی کردند و امپراتوری خود را در تیسفون بنیان نهادند. این امپراتوری تا سال ۲۲۴ پس از میلاد دوام یافت.

ساسانیان با پیروزی بر آخرین پادشاه پارتی در ۲۲۵ م. امپراتوری جدیدی به وجود آورند که تا اواسط قرن هفتم میلادی دوام آورد.

از دوره ایران باستان، آثار تاریخی و بناهای بسیاری به جامانده است که در این زمینه می‌توان علاوه بر تخت جمشید و پاسارگاد به شوش، شوستر، همدان، فیروزآباد، نقش‌رستم، تاق بستان، سروستان و نیشابور اشاره کرد.

پیشروی اسلام در ایران در نیمه اول قرن هفتم میلادی و پس از فروپاشی امپراتوری ساسانی روی داد. از آن پس دوره جدیدی در تاریخ ایران آغاز شد که دگرگونی‌های بنیادی بسیاری در اوضاع اجتماعی، سیاسی، مذهبی، حکومت و مردم به وجود آورد. با روی کار آمدن خلفای اموی و عباسی جنبش‌های استقلال طلبانه قابل توجهی در ایران شکل گرفت و در ادامه منجر به تسلط قوم‌های بیگانه آسیای مرکزی مانند ترکان سلجوقی، مغول‌ها و تیموریان شد.

در دوره صفویان دومین امپراتوری بزرگ ایران پا گرفت و مذهب تشیع رسمیت پیدا کرد. با انحطاط و سقوط صفویان، حکومت‌های افشاریان و زندیه بر اریکه قدرت تکیه زندن

پس از حکومت زندیان، حکومت قاجار روی کار آمد و زمینه برای نفوذ قدرت‌های بیگانه نظیر روس و انگلیس فراهم شد. در همین دوره جنبش‌های اجتماعی تنباكو، انقلاب مشروطیت، قیام جنگل و قیام شیخ محمد خیابانی به وقوع پیوست و پس از سقوط قاجار، با روی کار آمدن رضا خان میرپنج، سلسله پهلوی روی کار آمد پس از سقوط دولت رضا خان، محمد رضا پهلوی، پس از پدرش به حکومت رسید. وی که دومین و آخرین پادشاه ایران محسوب می‌شد با کودتای ۲۸ مرداد، قدرت استبدادی خود را تحکیم کرد. اما سرانجام به رهبری حضرت آیت الله خمینی و خواست اکثر مردم ایران، انقلاب شکوهمند اسلامی در ۲۲ بهمن سال ۱۳۵۷ به پیروزی رسید.

با برچیده شدن سلسله استبدادی پهلوی، نظام سیاسی ایران پس از ۲۵۰۰ سال از نظام سلطنتی به نظام جمهوری اسلامی تغییر یافت. بدین ترتیب در ۱۲ فروردین سال ۱۳۵۸ با رای ۲/۹۸ درصد مردم، نظام جمهوری اسلامی ایران با شعار استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی به عنوان نظام رسمی ایران شناخته شد.

اقوام و زبان

جمعیت ایران مطابق سرشماری سال ۱۳۸۵ بیش از ۷۰۴۷۲۰۰۰ نفر است. بیش از نیمی از جمعیت ایران را جمعیت فعال تشکیل می دهد و در حدود ۵/۳۹ درصد کل جمعیت ایران زیر ۱۴ سال سن دارد. بدین ترتیب، جمعیت ایران از نظر ترکیب سنی جزو جوان ترین جمعیت ها در میان کشورهای دنیاست. از جایی که ایران بر سر راه آسیای مرکزی، ترکیه و کشورهای غربی قرار گرفته است، مت Shankل از اقوام متعددی است که همگی با داشتن حقوق برابر به صورت آزادانه در این سرزمین زندگی می کنند. از میان اصلی ترین اقوام ایرانی می توان فارس ها، کردها، لرها، بلوج ها، بختیاری ها، ترک های آذری، تالشی ها، ترکمن ها، قشقایی ها و عرب ها را نام برد. البته با توجه به گستردگی و تنوع اقوام در کشور ایران، اقلیت های قومی و گروه های نژادی کوچک تری نیز در ایران زندگی می کنند.

مطابق قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، زبان و خط رسمی کشور ایران، زبان و خط فارسی است. اما با توجه به این که ایران کشور بسیار پهناوری است و اقوام متعددی در آن زندگی می کنند، بیش از ۷۵ زبان و گویش در کشور رواج دارد. عمدتاً ترین گویش های زبانی در کشور ایران را فارسی، ترکی آذربایجانی، کردی، ترکمنی، گیلکی، مازندرانی، خلنجی، تالشی، لری، بختیاری، عربی، بلوجی، لکی، دیلمی، تاتی، ارمنی، آشوری، مندایی، گرجی، عبری و کلدانی تشکیل می دهند.

براساس اصل پانزدهم قانون اساسی ایران، کتاب های درسی در کشور ایران باید با زبان و خط فارسی تدریس شوند. ولی استفاده از زبان های محلی و قومی در مطبوعات، رسانه های گروهی و تدریس ادبیات آنها در مدارس، در کنار زبان فارسی آزاد است.

دین :

در کشور ایران، دین اسلام و مذهب جعفری به عنوان دین و مذهب رسمی شناخته می شود. به طوری که در اصل ۱۲ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آمده است، دین اسلام و مذهب جعفری دوازده امامی به عنوان مذهب رسمی کشور ایران شناخته شده است و سایر مذاهب اسلامی که در قانون اساسی به آنها تصریح شده شامل مذاهب چهارگانه اهل سنت (حنفی، شافعی، حنبلی، مالکی) و شیعیان زیدی (چهار امامی) نیز قانونی و دارای احترام کامل هستند.

هم چنین در اصل ۱۳ قانون اساسی، ایرانیان مسیحی، یهودی و زرتشتی به عنوان اقلیت دینی پذیرفته شده اند و می توانند در حدود قانون بر اساس کیش خود عمل نمایند.

در کشور ایران، پیروان ادیان آسمانی دارای آزادی عمل در انجام مناسبت ها و آیین های مذهبی خود هستند و می توانند مطابق مذهب خود عمل کنند.

پرچم :

پرچم جمهوری اسلامی ایران دارای سه رنگ است. رنگ های پرچم ایران را سبز و سفید و سرخ تشکیل می دهند و ترتیب قرار گرفتن آنها بدین شکل است که رنگ سبز در بالای پرچم، رنگ سفید در وسط پرچم و رنگ

سرخ در قسمت پایین پرچم قرار دارد.

هر یک از رنگ های پرچم ایران، نشانه یکی از اصلی ترین اعتقادات مردم کشور است. در این میان، رنگ سبز نشانه دین اسلام است که مذهب رسمی کشور ایران محسوب می شود. رنگ سفید، نمادی از صلح و آرامش و رنگ سرخ، نشانه گرامی بودن خون شهدای ایران در نزد مردم و نظام جمهوری اسلامی ایران است.

در وسط پرچم ایران و بر روی رنگ سفید آن، علامت «الله» قرار دارد که به نوعی نشانه جمهوری اسلامی ایران است.

در پرچم ایران، شعار «الله اکبر» به نشانه پیروزی انقلاب اسلامی در ماه بهمن که یازدهمین ماه از سال است، یازده بار در رنگ سبز و یازده بار در رنگ سرخ تکرار شده است. از این روی، شعار «الله اکبر» بیست و دو بار به صورت پشت سر هم در مرز رنگ سرخ و سبز با رنگ سفید تکرار شده است.

تقویم :

تقویمی که در کشور ایران، مورد استفاده قرار می گیرد به تقویم جلالی معروف است و یکی از اولین و در عین حال دقیق ترین انواع تقویم در جهان محسوب می شود.

در کشور ایران، هر ساله روز اول فروردین که مصادف با نخستین روز از فصل بهار است، سال نو آغاز می شود و ایرانیان سال نو را که همراه با فرارسیدن بهار است و به آن نوروز می گویند، جشن می گیرند. جشن نوروز ایرانیان، توسط سازمان ملل متعدد نیز به رسمیت شناخته شده و به عنوان میراث جهانی به ثبت رسیده است. عید نوروز در تقویم ایران ۱۳ روز است که از آخرین روز آن با عنوان روز طبیعت و یا سیزده به در یاد می شود. در کشور ایران، ۱۲ ماه، چهار فصل و ۳۶۵ روز وجود دارد. شش ماه اول سال در ایران ۳۱ روزه، پنج ماه بعدی ۳۰ روزه و یک ماه آخر ۲۹ روزه است که در سال های کبیسه ۳۰ روز می شود. در تقویم ایران، مهم ترین اعیاد مذهبی، مناسبت های ملی و برخی از سوگواری ها تعطیل رسمی است که معمولاً به رنگ قرمز نمایش داده می شود.

مبدأ تاریخ رسمی کشور ایران، نیز هجری شمسی است که به مناسبت هجرت پیامبر اسلامی(ص) از مکه به مدینه نامگذاری شده است. از این روی، تقویم رسمی ایرانی بر اساس سال شمسی و ماه های ایرانی تنظیم می شود.

پول :

واحد رسمی پول در کشور ایران، ریال است و کلیه داد و ستد های جاری در این کشور بر مبنای این واحد صورت می گیرد. البته بسیاری از خرید و فروش های معمولی و روزانه بر اساس تومان صورت می گیرد که و می توان گفت، تومان در میان مردم ایران، رایج تر از ریال مورد استفاده قرار می گیرد. هر ده ریال معادل یک تومان است.

یکی دیگر از متدائل ترین مقیاس ها و واحدهای اندازه گیری که در ایران مورد استفاده قرار می گیرد، واحد وزن است. واحد وزن در کشور ایران به صورت کیلوگرم محاسبه می شود. هر یک هزار کیلوگرم، معادل یک تن

است. واحد طول نیز در کشور ایران به سانتی متر، متر یا کیلومتر است و واحد مایعات نیز به لیتر یا متر مکعب است. هر یکصد سانتی متر، یک متر است. همچنین مقیاس مساحت نیز متر مربع و هکتار است که معمولاً در هنگام محاسبه مساحت مزارع، آپارتمان و ویلا مورد استفاده قرار می‌گیرد.